

Geven is krijgen

– Beatrice Bruteau

Ik zou graag de tegenstrijdigheid van *geven is krijgen* nader willen overdenken. In zekere zin is het de samenvoeging van twee andere contradicties, *het teken van het kruis en leven is sterven*¹ en is het de meest duidelijke openbaring van de zegen die het teken van tegenstellingen belooft.

Dr. Beatrice Bruteau heeft wereldwijd lezingen gegeven en ze heeft boeken geschreven over Aurobindo, Teilhard de Chardin en over haar eigen benaderingswijze van spirituele onderwerpen. Dit artikel is een vervolg op 'Leven is sterven', *Theosofia*, nr. 1 2000.

Het is het punt waarin een ons al vertrouwde uitnodiging wordt geboden om bewust en weloverwogen de heilige cirkel van tegenstrijdigheden binnen te gaan. 'Hij die zijn leven tracht te behouden zal het verliezen, maar wie het verliest zal het verwerven.' (Lucas 17:33) Christenen zien hierin een oproep tot nederigheid, en in het bijzonder tot liefdadigheid. Maar meer van belang is wat voor soort mens we zijn. Wij zijn kinderen van de God van Liefde, en daarom zijn we liefdewezens. En de aard van Liefde is zichzelf weg te geven. Alleen doordat zij geeft kan het liefde genoemd worden, kan men zichzelf tot uitdrukking brengen, kan zij leven verwinnen. Hoe meer wij daarom onszelf in liefde geven, des te meer zullen we onszelf zijn, levend worden, des te meer zullen we leven.

Dit betekent niet dat we eerst onszelf moeten geven of ons leven moeten verliezen en dat vervolgens iemand ons het eeuwige leven schenkt als beloning voor onze goede of heldendaden. Met beloningen heeft het niets te maken. Het is gewoon de aard van liefde en leven. Geven is krijgen. Dit is de enige soort 'winst' die er op spiritueel gebied bestaat.

Het lijkt mij toe dat dit de enige van alle regels is. Dit is het koningschap Gods, het rijk van God, de wet van God. Zo leeft de Drie-Eenheid. De Vader heeft niets voor

de Zoon achtergehouden, maar hem alles gegeven. (Joh. 13:3, 16:15), en de Zoon geeft zich volledig over aan de Vader. (Joh. 17:10; Luc. 23:46; Cor. 15:8). Als dit niet zo was, konden zij niet bestaan, want dit is wat jezelf zijn inhoudt. Dat is het punt. Daarom moeten wij volgens dezelfde wet leven. Dit wordt bedoeld met het gebed: Uw koninkrijk kome, Uw wil geschiede, op aarde zowel als in de hemel

Wat ik het 'grote wiel' noemde, de cyclus van de onzichtbare God via de Voortgebrachte Verklarende God [die een tekst of geschrift o.i.d. interpreteert] tot de Zelf Realiserende God, is precies zo'n cyclus van geven/krijgen of leegmaken/zijn. En het 'kleine wiel', het sterven/leven van het eindige universum wordt door dezelfde wet in beweging gezet.

Het kleine wiel is als een tandrad op het grote wiel. Het sterven/leven wordt beheerst door de Verklarende God van de Trinitaire Cyclus. Wat de Voortgebrachte God doet als exegese is sterven/leven.

Absolute Wezen is transcendent

Maar het zijn niet alleen de Christenen die dit geheim hebben gekend, de Hindoes erkennen dat het Absolute Wezen, Brahman uiteindelijk transcendent is, zonder enige vorm; en toch is het dit alles geworden. 'Dit alles' is constant in beweging, voortkomend uit het Absolute, voor bepaalde tijd verblijvend in relaties en dan weer oplossend in het Absolute. De uiteindelijke werkelijkheid is zowel Naguna Brahman, (zonder, en uitstijgend boven het snoer van elementen waarvan het universum is geweest) en Saguna Brahman, (samengesteld uit de elementen in hun dynamische betrekkingen). Een tegenstrijdige waarheid, maar toch maar één God. En de waarheid omtrent jou is: 'Gij zijt Dat'. Het doel van jouw spirituele leven is om dat te realiseren.²

De Tao heeft twee aanzichten. De Tao waarover niet gesproken kan worden is de onzichtbare Bron van alles; de Tao waarover men wel kan spreken is de Moeder

van alle eindige dingen. 'Deze twee vormen een paar en liggen als de grondslag onder alle dingen, hun samengaan ligt op het diepste niveau, is de toegang tot de wortel van de wereld'.³ De wijze die hen bestudeert is aan hen gelijk: 'Daarom stelt de wijze zichzelf in de laatste plaats, en vindt zichzelf als eerste. Verlaat zijn zelf en behoudt zichzelf.' Komt het niet doordat hij geen zelf heeft, dat hij in staat is zichzelf te realiseren?⁴

Het Zen Boeddhistische verhaal van onze spirituele queeste kan verteld worden door de beelden van de ossenhoeder. Vanuit de eerste sporen van een diepere werkelijkheid door het zien, vangen, temmen en tenslotte vergeten, ons verlichte bewustzijn te objectiveren, komen we bij het Grote Niets, het Onuitsprekelijke, 'noch zijn, noch niet zijn, noch beide, noch geen van beide'.⁵ En dan draait de wereld terug. Wanneer alle dingen terug zijn gekeerd naar de Bron, dan vertoont die Bron zich als alle dingen. Het is als een 'heen en weer slingeren, voor- en achterwaarts'. Of als 'twee zijden van één vel papier, een papier dat geen dikte heeft. De twee zijden zijn niet één, maar ook niet twee'.⁶

*'We zouden dit moeten kunnen begrijpen; het is welbekend dat men zowel in India als in China vanaf het eerste begin heeft vastgehouden aan het Boeddha-dharma ... de non-dualiteit van werkelijkheid en verschijning.'*⁷

Nirvana, de leegheid van het Vormloze Absolute, is eveneens Samsara, de rusteloze beweging van de kosmos.

Daarom vindt men de verlichte mens de wijze in het dorp van de wereld, waar hij mededogen in de praktijk brengt, waar hij gaven uitdeelt. Tegenstelling in zijn leven tot uitdrukking brengend.

Dit is wat ik soms de *wederopstanding van het lichaam* heb genoemd. Na, of in werkelijkheid samen met de realisatie van de vereniging met de Bron God, komt realisatie met de Voortgebrachte God, het voortdurend spreken van de Onzichtbare, een

Spreken dat nog steeds ‘in de wereld speelt’. (Spreuken 8:31)

Deze Wijsheid die speelt, dit Goddelijk Woord, houdt nooit op; het heeft ‘geen plek om zijn hoofd ter ruste te leggen’. (Matth. 8:20). Het ‘gaat door met werken’ (Joh. 5:17). Ik interpreteer dit als de voortdurende evolutie van de kosmos als een geheel, wat ook een voortdurende evolutie van ons bewustzijn inhoudt.

Proces van verlichting

We zijn constant bezig met het proces van verlichting. En zo hoort het ook te zijn. Dat is de aard van de Verklarende God. Het proces gaat eeuwig door met het interpreteren van de diepten van de Goddelijke Leegte. Dit proces zelf en onze eigen participatie erin gaat altijd door en bestaat uit leven/sterven. Ik denk dat het heel belangrijk is om dit goed te beseffen. We denken vaak dat exegese betekent dat we het ene stel woorden verklaren door een ander stel woorden. Maar de Goddelijke Uitleg (verklaring, exegese), die bestaat uit kosmische evolutie, is een *interpretatie* van het Vormloze d.m.v. vormen. Deze vormen zijn van allerlei soort. De fysieke, chemische, biologische en sociale structuren van het universum *zijn* zulke vormen en woorden om het Onzichtbare te verklaren. Maar onze menselijke woorden en andere symbolen maken ook deel uit van deze exegetische onderneming.

En hier wil ik er ons ook aan herinneren dat de Levenswet ook op dit werk van toepassing is.

Vernieuw het denken

Het is een kwestie van steeds maar weer sterven om te kunnen leven. Als we proberen te blijven bij onze eigen manier van de dingen te zeggen, te symboliseren of op te vatten, zal onze spiritualiteit sterven. Alleen door ons denken voortdurend te herzien —je zou het een doorlopend *berouw* kunnen noemen!—kunnen we levend blijven. Metanoia (het verkrijgen van een beter inzicht, vert.) wordt voortdu-

rend van ons gevraagd. Vernieuw het denken. We kunnen verstrikt raken in onze symbolen en leerstellingen. Dan gaan we niet alleen zelf het (ware) leven niet binnen, maar we kunnen ook nog diegenen hinderen die er door hun eigen manieren om het grote Inzicht tot uitdrukking te brengen met andere woorden dan waarmee wij zijn grootgebracht, wel zouden zijn binnengegaan. (Math. 23:13).

Maar achter en boven elk van onze interpretaties van het Werkelijke, is er ook nog een betekenis, waarbij alle woorden en symbolen in het niet verdwijnen en de Bron in zijn vormloosheid en Leegte wordt gerealiseerd.

Desalniettemin brengt juist die Bron dat Woord weer naar boven (Rom. 6:42), want absolute Leegte is de leegmakende activiteit die de Exegese voortbrengt. En zo wandelt de taal opnieuw over de aarde, (trachtend) het Onzichtbare te symboliseren en uit te drukken.

Ik denk dat dit deel uitmaakt van het verrijzenisverhaal van Emmaus (Luc. 24: 13 e.v.). Het is in de context geplaatst van de dood van het Woord. De symbolen, waarop wij onze hoop hadden gevestigd hebben gefaald. Maar dan wandelt de Verlichter samen met ons en legt de betekenis en het gebruik van de symbolen uit, en ook hoe het klopt dat het symbool eerst moet sterven om in zijn luister te worden hersteld; het bewijs dat alle symbolen tekort schieten om het Onbegrijpelijke te vatten, want dat is zeker het hoogste wat enig symbool kan zeggen. En beetje bij beetje begint het duidelijk te worden dat woorden nooit toereikend zijn voor de Bron, terwijl de Bron zelf nooit stopt met spreken, en zijn Woord overall rondom ons is en wijzelf ook dat Woord en uitdrukking zijn, kinderen van het Onzichtbare, en tenslotte dat ons eigen spreken, in al zijn verschillende en veranderende vormen, het Woord is en ons voedt als met Brood gedurende ons verdere leven.

Nu beginnen we werkelijk te zien hoe het teken van tegenstelling het teken van zegen is.

Wij zelf zijn de tegenstelling omdat we als kosmische wezens in eendigheid gevormd werden, maar in werkelijkheid zijn we kinderen van God, zoals ons herhaaldelijk is gezegd: 'Gij zijt Goden, kinderen van de Allerheiligste, gij allen'. (Psalmen: 82:6); 'God, en als het om kinderen gaat, dan erfgenamen... van God' (Rom. 8: 16-17); 'zijn goddelijke kracht heeft ons alles wat relevant is voor leven en goddelijkheid toebedeeld... Waarmee hij ons toegestaan heeft om ... deel uit te maken van de goddelijke natuur' (1 Petr, 1:3-4); 'Geliefden, wij zijn nu Gods kinderen, en het is nog niet duidelijk wat wij (eens) zullen zijn' (1 Joh. 3:21).

Want onze vormloosheid als erfgenamen of als deelnemers in het goddelijk bestaan, is oneindig creatief. Het toont en verklaart zich voortdurend aan ons in levende en stervende vormen. En wij zijn leden van dat gehele Lichaam, dat totale systeem.

En nadat we ons dan zo hebben losgemaakt van onze niet-verlichte stelling dat we niet anders zijn dan eindige vormen, en we ons onze heerlijkheid als kinderen van God hebben gerealiseerd, komen we nu weer bij de goddelijke activiteit van scheppen, een diepgevoelde erkenning van incarnatie, van tijd, evolutie, historie, en van het leven van alledag.

Nu kunnen we leven van binnenuit naar buiten.

God direct tegenwoordig in symbool

We laten ons niet langer in met symbolen die vanuit iets dat erachter ligt of dat verder gaat dan zichzelf, verwijzen naar iets anders waar ze voor staan en dat ze symboliseren.

De symbolen stellen nu onmiddellijk voor wat ze symboliseren; de gesymboliseerde, de onzichtbare God is direct tegenwoordig in het symbool, de Exegeet. Wanneer iemand nu aan de schriftverklaarder vraagt om aan te tonen wat het symboliseert, is het antwoord dat die vraag geen enkele zin heeft; als je de Exegeet begrijpt, zie je de Onzichtbare (Joh. 14:9).

Niet dat de tegenstelling dan is verdwenen. Wijzelf zijn het Lichaam van Christus, de Exegeet; wij zijn het historisch proces, de kosmische evolutie, wij zijn reëel in onze gevormdheid en in onze eendigheid, zowel als in onze vormloosheid en in onze oneindigheid door onze goddelijke afstamming. Het christendom is een historische religie, zegt ze en benadrukt ze. Maar als zodanig is het dan een mythe van zichzelf; juist het bijzondere karakter ervan leert ons dat een bepaald historisch verhaal altijd plaats moet vinden, dat dat de goddelijke activiteit, het goddelijk leven is. Elk historisch verhaal is bijzonder en daarom is ook iedere bijzonderheid essentieel. Elk verhaal is een verklaring van het Onzichtbare.

En wij als het Lichaam van Christus, zijn ook reëel in onze historiciteit. We moeten geen docetisten worden in ons christen-zijn. (De leer van de docetisten hield in dat Christus niet een menselijk lichaam had, maar dat het een geestesverschijning was of een of ander hemels wezen).

De godheid is *reëel*, maar het verhaal, de eendigheid en de expressie van het Onzichtbare zijn dat ook. De Vader is niet de Zoon en de Zoon is niet de Vader. Maar de Vader is in de Zoon en de Zoon is in de Vader en de Vader en de Zoon zijn niet twee. Er is transcendentie, er is wederzijdse immanentie en er is maar één God.

Onze spiritualiteit maakt dit alles tot een realiteit.

Het nu

Wij zijn, juist nu, daar waar dit alles gebeurt. Niet ergens anders, niet *op een ander moment*.

Om het goddelijk proces, de Trinitaire levenscyclus zelf te realiseren moeten we nu onze bijdrage leveren, want wij zijn nu ter plekke. Het speelt in het nu, 'Ziet het is nu het juiste moment; nú is het de dag des heils' (2 Cor 6:2). En *wat* is het dat er vandaag gebeurt? Het leven van alledag. Niets in het bijzonder. Het Onzichtbare is niet alleen bij bijzondere gelegenheden, dramatische gebeurtenissen of bij mensen

en daden van lang geleden aanwezig. Hij is er nu, bij wat nu gebeurt, in onze alle-daagsheid, bij ons werk om brood voor het avondeten op tafel te krijgen.

Maar wanneer we verlicht zijn, wanneer onze ogen geopend zijn, zullen we de aanwezigheid van het Onzichtbare herkennen in dit werelds gebeuren, in deze historische realiteit. (Luc.24:31) En dan zal ons leven gezegend zijn. We zullen onmiddellijk, grondig en intensief in het huidige moment herkennen hoe gezegend we zijn in de tegenstelling van zowel vormloos als gevormd te zijn, te sterven en te leven binnen het schema van de tijd, te sterven voor het tijdelijke om te leven in het eeuwige, alleen om te ontdekken dat het leven in het eeuwige leven in het tijdelijke is. Want zelfs het eeuwige behoudt het leven niet voor zichzelf maar stort het uit in talloze vormen.

Je kunt het gewone dagelijkse leven niet bevorderen tot een manier om de aanwezigheid van de Onzichtbare tot realiteit te maken. Iedere beweging die we maken, iedere ademhaling die we plegen, geeft uitdrukking aan de Ultieme Realiteit. Het is heel letterlijk zo, dat we 'leven, bewegen en ons bestaan hebben in God' (Hand. 17:28). Dus hier is onze laatste tegenstelling. Het is waar dat het historische leven, de Exegese van het Onzichtbare, altijd voortgaat. Elk moment leidt naar het volgende. Er is een evolutie van het goddelijke als kosmisch gegeven waarin complexiteit en bewustzijn toenemen, 'want de schepping wacht met gretigheid op het onthullen van de kinderen van God' (8:19). Wij geven onszelf om dat te bevorderen. En toch - hier komt de contradictie - is er niets dat, in zijn diepste werkelijkheid een middel tot een doel is; alles - ieder moment - is een doel en heeft een waarde in zichzelf; alles is de tegenwoordigheid van God, volledig en werkelijk, precies hier en nu.

Toegepast op onszelf

Wanneer we dit nu op onszelf toepassen betekent dit het volgende:

We zijn al gezegend omdat we kinderen van God zijn, maar toch moeten we onszelf erin trainen om het te zien, te waarderen, ernaar te leven. Het is niet voldoende om er kennis van te hebben; om te zeggen dat we *erin geloven*; het is niet voldoende om op de helden uit het verleden te wijzen, die bij de realisering van hun goddelijke afstamming voorbeelden voor ons allen werden en ons de dingen openbaarden. Het is ook niet voldoende hen toe te juichen en te aanbidden. (Math. 7:21) Wijzelf moeten dezelfde dingen doen (Joh. 14:12). 'Wanneer ge deze dingen weet, zijt ge gezegend als ge ze ook doet.' (Joh. 13:17 vgl. Luc. 6:46; Rom. 2:13; 1Joh. 2:17).

Maar het proces van verlichting gaat door. Zelfs als we tot op zekere hoogte weten dat we kinderen van God zijn, is het nog niet duidelijk geworden wat we zullen zijn. Juist de ontplooiing van het onbekende, het Onkenbare, betekent de aanwezigheid van het Onzichtbare. Dit is de Exegese, het gelaat van de Godheid dat zich vertoont, met dezelfde luister als het Onzichtbare zelf. Hoewel we dus dat wat achter ons ligt met rust laten en vergeten en ons voorthaasten in dit proces van ontplooiing tot wat zal blijken te zijn (Phil. 3:13), is het Goddelijk Proces toch op het punt waarop zij nu behoort te zijn. We leven daarom volledig op elk moment, zowel in het aspect van vooruit geven als van de stilte van de eeuwige aanwezigheid ervan. Een diepgaand begrijpen en in praktijk brengen hiervan vormen onze zegening en ons deelhebben in het leven van de Heilige Drie-Eenheid. En aldus betrekken we dit, door onszelf te zegenen met het teken van tegenstellingen die we hebben besproken, op onszelf en geven ons over aan het Drievoudig Levensproces, dat in tegenstellingen wordt gerealiseerd, en we bevestigen dat het zo is en zal zijn, en daarmee erkennen we dat we daartoe behoren en geven we ons daaraan.

We besluiten deze zegening door te zeggen: Amen.

Aanhalingen:

1. Zie 'Leven is sterven', Beatrice Bruteau, *Theosofia* 1, blz. 22
2. Denk ook aan: de Triade: Brahma (projectie), Vishnu (onderhoud en ontwikkeling), Siva (realisatie, oplossing en terugkeer naar de bron); de Godin Kali (tijd) die haar kinderen voortbrengt, zoogt en tenslotte verslindt; Siva verenigd met Shakti (productieve en verklarende energie) als de gevormde wereld, Siva alleen als *sava* (een lichaam), de vorm in het Absolute teruggetrokken.
3. Lao Tse: De Weg van het Leven, *Tao te Ching*, vert. door R.B. Blakney (New York: Mentor 1955), blz. 53
4. Lao Tse: De Weg der Wegen, *Tao te Ching*, vert. en commentaar Herrymon Maurer (Princeton, NJ: Fellowship in Prayer, 1989), blz. 5
5. Robert E. Carter, *The nothingness beyond God: An Introduction to the Philosophy of Nishida Kitaro* (New York: Paragon 1989), blz. 74
6. Ueda Shizuteru, 'Emptiness and Fullness: Sunyata in Mahayana Buddhism', *The Eastern Buddhist*, dl. XV, nr 1 (voorjaar 1982), blz. 19. zie ook Carter, op.(?) cit., blz. 75
7. Dogen Kigen, *Shabogenzo*, hoofdstuk 'Bendowa.'. zie ook Hee-jin Kirm, Dogen Kigen, *Mystical Realist* (Tucson University of Arizona Press, 1987), blz. 114

Uit: *The Theosophist*, november 1999

Vertaling: Corrie Blaak

Jaren heb ik naar het Vele in het Ene gezocht,
Ik verwachtte verloren golven en gebroken stralen te vinden,
En in de zon verschoten kleuren van de regenboog—
De dageraad en de schemering van vergeten dagen.

Maar nu zoek ik het Ene in elke vorm,
En ik veracht het beeld niet dat de dauwdruppel laat zien,
Noch het vriendelijke licht dat na de storm schijnt,
Of de droom die zich in menig schemeruur ontvouwt.